

2, *Causa hujus Constitutionis* ponitur in evitacione immodicorum sumptuum, ut scilicet absque multis expensis Judicium criminale citò ad exitum perducatur, cum ratio ipsius Justitiæ hoc requirat, ut ejusmodi delinquentes vel experiantur sententiæ justitiæ, vel etiam, si deprehendatur accusati innocentia, is citò liberetur è carcere. Quantumvis & aliæ causæ adsint, quæ svadeant, lites cum primis criminales ocysimè abbreviari, quas inter est favor disciplinæ publicæ, qui vult, ejusmodi delinquentes secundum merita punire, nec illos diu in carcere detinere, ut disputationibus prolixis & contortis interdum promeritas pœnas effugiant, vel, ad minimum eas reddant dubias: Cum primis verò si de crimine facilè constare queat, nec opus fuerit, longis & non-necessariis mediis vel delicti veritatem investigare, dum in confessionibus incarceratorum non reperiuntur mendacia, vel etiam innocentiam contra accusatum crimen defendere. Mantz. ad h. art. num. 13. p. 313. Quod si verò utrumque requirat pleniorè indagacionem, utique adhuc integrum fuerit Judici concedere accusato spatium ad deducendam innocentiam suam: ne celeriter Justitiæ administrandò injustitiæ faciamus, Ernest. Gothman. Vol. 3. Respons 34 num. 6. 7. fol. 266. Unde etiam, quod aliàs dicitur: *Hodie constat, hodie judicatur*, in criminalibus non procedit, ubi si ratio causæ & personæ id postulaverit, accuratiorè indagacione veritatis opus erit. Propterea quoque hic abesse debet, quod dici solet: *Manè processus instituitur, vesperi causa terminatur, seu deciditur*, cum præcipitantia in Judicando, quæ Justitiæ noverca dicitur, multum obesse soleat. Peritus itaque Judex vel ex se, vel ex consilio sapientum videbit, quo pacto criminalis causa quàm commodissimè citra longam & à legibus non probatam moram possit expediri, hoc enim tam accuratè præscribi, vel etiam regulâ comprehendi non potest.

ARTIC. LXXVIII.

De constitutione diei, qua de crimine cognoscatur ac decidatur.

Von Benennung endliches Recht-Tages.

S Der Kläger auff des Beklagten eigen Bekennen/oder einbrachte undsvollführte Kundschaft und Beschluß/wie obstehet/ um einen endlichen Recht-Tag bittet / der soll ihm förderlich ernennet werden. Wo aber der Ankläger umb den endlichen Recht-Tag nicht bitten wolt / so soll derselb endliche Recht-Tag auff des Beklagten Bitt auch ernennet werden.

AD